

Overweging uitvaart zr. Riek Freijse door Pastor Gert Groen van St. Jozefoord, Nuland.

Beste mensen,

Het leven beweegt zich op het scherpst van de snede. In onze tijd is dat wereldwijd heel duidelijk zichtbaar en voelbaar vanwege de coronapandemie en de klimaatveranderingen. Ons leven ontvouwt zich van begin af aan in een bestaan van eindigheid, wisselvalligheid, veranderlijkheid en sterfelijkheid. Dat geldt ook voor het leven van 1 mens, zoals Riek. We hebben gehoord bij het In Memoriam waar en op welke wijze zuster Riek zich als Witte Zuster heeft ingezet voor anderen, hier in Nederland en in Afrika. En dat zij dat deed in al haar kwetsbaarheid. Keer op keer werd Riek innerlijk ondergedompeld in een donker moeras, voor de buitenwereld alleen zichtbaar in een moeilijk toegankelijke en afgesloten zwijgzaamheid en naar binnen geleerdheid, en in lichamelijke gebuktheid. Die kant van haar hebben we ook in Sint Jozefoord vele malen meegemaakt. Wat waren we steeds weer blij en ontroerd als ze dan plotseling weer terug was onder de levenden, als het leven in haar terug was, en je weer de twinkeling in haar ogen zag, de scherpe wakkere blik, en de brede lach op haar gezicht. Dan was het toch een heerlijk mens, die graag gezien was. Maar oh wee als ze weer plotseling terugviel in het stof, en er bijna geen contact meer mogelijk was. Soms duurde dat lang. Maar toch was het leven nooit helemaal weg, iets in haar hield haar gaande, in haar donkere periodes, ook letterlijk gaande; ze heeft wat afgesjouwd met haar Mercedes rollator waar ze echt mee pronkte. Het contact was nooit helemaal verbroken. Als ze in het duister was gewenteld, gevangen, kwam ze toch even bij je binnen. Het was een bijna dagelijks heel eenvoudig maar betekenisvol ritueel. Ze kwam dan langzaam je kamer binnen, met gebogen hoofd. En dan bleef ze stilstaan, zonder een woord te zeggen. Het gaat vandaag niet zo goed met je he Riek. En dan schudde ze stilzwijgend nee met haar hoofd, Je weet dat de goede dagen wel weer terugkomen. Je hebt wel veel geduld nodig he? En dan schudde ze haar hoofd woordeloos ja. Sterkte Riek, en volharding, hopelijk ga je je snel weer beter voelen. En dan zei ze soms 1 woord; dankjewel, En vervolgens ging ze in haar achteruit en verdween uit zicht. Ze maakte deel uit van een leesgroep

met andere zusters. Maar ook in haar zwaarmoedige tijden, wilde ze toch komen, en schoof ze aan, ook al zei ze niets. Ze was er wel. Het sterke van haar is dat ze er ook de draak mee kon steken. Dan kwam ze magnifiek acterend binnen: met een overdreven zware gang, het hoofd zeer laag gebogen, en de mondhoeken expres flink naar beneden getrokken. Dan ging het hoofd met een ruk omhoog, maakte ze zich lang, en kwam er een brede grijns tevoorschijn. Dan wisten we dat het goed zat, en kon je met haar grappen en grollen, want gevoel voor humor had ze! Steeds weer doodgaan vanbinnen, en steeds weer verrijzen, terugkeren naar het leven. Ik weet zeker dat haar geloof in God daar een rol in speelde: ze sprak daar niet veel over, maar in het mandje van haar rollator kon je bijvoorbeeld zomaar teksten tegenkomen van een retraite die al lang geleden was gegeven. Zo sterfelijk als je bent, blijven kiezen voor het leven. Woorden uit het gedicht van Hans Bouma van de eerste lezing. Het geldt voor ons allemaal, ieder kent z'n strijd, het gold zeker voor Riek, ergens ook al was het zwart en donker bleef ze kiezen voor het leven.

Het verhaal uit het Evangelie volgens Johannes is ook een verhaal op het scherpst van de snede van dood en leven. Lazarus is al 4 dagen dood, als Jezus in Bethanië arriveert. Maar Marta gelooft in leven dat in alles uit Jezus spreekt en ademt, tegen de klippen op. Als U hier was geweest, dan was mijn broer niet gestorven, en zelfs nu hij dood is.... Het verhaal gaat verder, dan we straks hebben gehoord, en eindigt ermee dat Jezus Lazarus tot leven wekt. Wat we daarvan ook kunnen denken en vinden, 1 ding is duidelijk, Lazarus had niet het eeuwige aardse leven. Op een dag is hij toch weer en toen voorgoed gestorven, zoals ieder mens, de vergankelijkheid is ons ingeschapen. Maar het Evangelie is prikkelend, zet de zaak op scherp, wijst door Jezus van Nazareth heen naar De Levende met een hoofdletter, ook al kunnen we daar nooit het laatste definitieve woord over spreken. Of zoals Hans Bouma het verwoordde: het mysterie niet verraden, niet opgeven, zo sterfelijk als we zijn.

Zr. Riek die haar vertrouwen stelde in dat mysterie zoals het in de Bijbel op ons afkomt mogen wij toevertrouwen aan God, de Eeuwige. Dat zij in het licht, in het leven van God moge zijn, het leven waar de verrijzenis naar verwijst.

Dat zij moge rusten in vrede. Amen.